

Een goed perspectief voor elke jongere!

Regionaal programma: 2026 - 2029

Twentse Belofte...

Een woord vooraf

Iedere jongere verdient de kans om zich te ontwikkelen, een diploma te behalen en met vertrouwen de volgende stap te zetten. Dat vraagt om samenwerking tussen alle organisaties die jongeren onderweg ontmoeten en ondersteunen.

Dit programma is daarom samen ontwikkeld door professionals uit het voortgezet onderwijs, het mbo, gemeenten*, Doorstroompunten en partners op het gebied van werk. Vanuit hun dagelijkse praktijk hebben zij gezamenlijk gekeken naar de uitdagingen waar jongeren voor staan én naar de oplossingen die in Twente het verschil kunnen maken.

Het resultaat is een gezamenlijke agenda voor de periode 2026–2029, waarin we onze kennis, ervaring en verantwoordelijkheid bundelen.

Het programma is inmiddels goedgekeurd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Daarmee vormt het de basis voor de regionale samenwerking in de komende vier jaar.

Samen werken we aan één doel: voorkomen dat jongeren uitvallen en ervoor zorgen dat zij de ondersteuning krijgen die past bij hun talenten, ambities en mogelijkheden.

Deze uitgave is een korte versie van het volledige programma. De belangrijkste uitgangspunten, samenwerkingsafspraken en maatregelen voor de komende jaren komen hierin aan bod.

Het volledige programma, inclusief onderbouwing en begroting is te lezen op de website van de Twentse Belofte.

**Met gemeenten bedoelen we de afdeling Werk en Inkomen, WMO, schuldhulpverlening en voorzieningen in het sociaal domein.*

Inhoudsopgave

<u>INLEIDING</u>	03

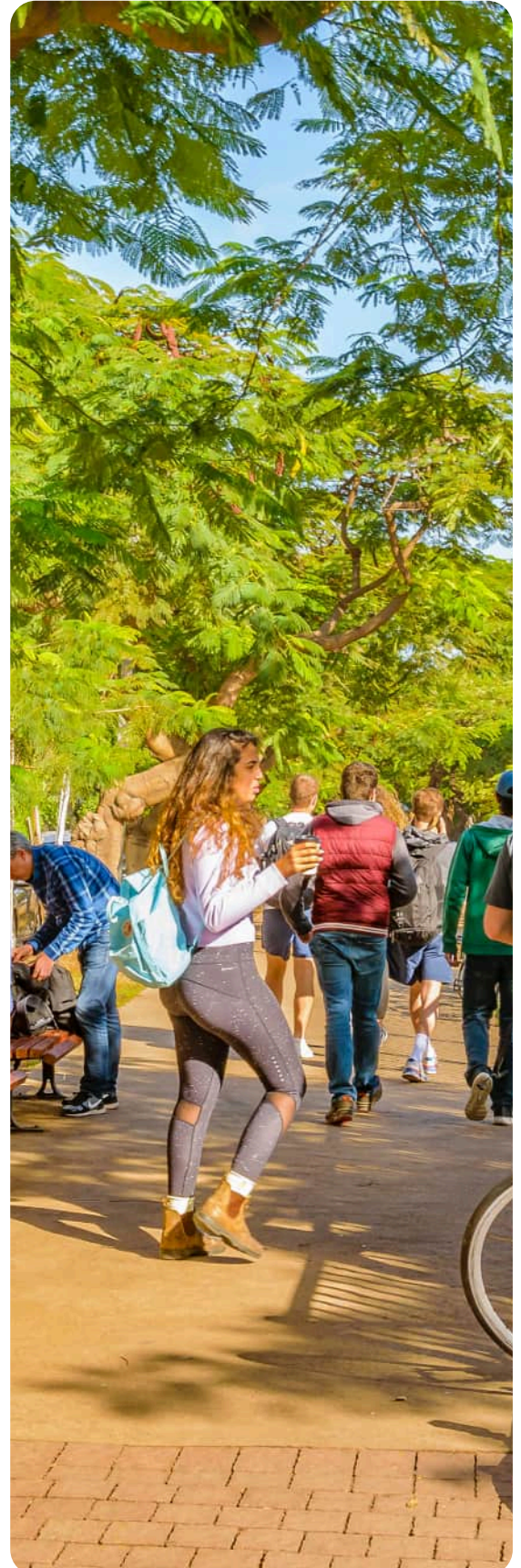
<u>UITGANGSPUNTEN</u>	04

<u>SAMENWERKINGSAFSPRAKEN</u>	05

<u>MAATREGELEN</u>	06

<u>MONITORING EN EVALUATIE</u>	13

**Omdat elk
talent telt!**

Als één netwerk rondom een Twentse jongere

Een jongere stapt op maandagochtend een nieuw schoolgebouw binnen. Andere lokalen, nieuwe gezichten, onbekende routes door de gangen. Achter zo'n moment schuilt vaak meer dan je ziet.

Jongeren komen niet blanco binnen. Er is al van alles gebeurd onderweg. Thuis of op de vorige school. Iedere jongere krijgt daarna opnieuw te maken met verandering.

Een andere opleiding, een stage, de eerste stap richting werk. Vaak gaat dat goed. Soms raakt iemand het overzicht kwijt of ontbreekt precies die steun die nodig is om verder te kunnen.

Dan wordt zichtbaar hoe belangrijk het is dat professionals elkaar weten te vinden. Mensen die elkaar kennen, signalen op tijd oppakken en samen zorgen dat een jongere niet zelf hoeft te zoeken naar de juiste ondersteuning.

Vaak reizen professionals een deel van de route mee met de jongere. Scholen in het voortgezet onderwijs en mbo, Doorstroompunten en gemeenten brengen ieder hun eigen kennis en expertise mee. Iedere organisatie levert zo een eigen bijdrage aan de ontwikkeling van jongeren. Juist door die verschillende perspectieven samen te brengen, ontstaat één sterk regionaal netwerk rond de jongere.

De regionale aanpak richt zich op drie momenten waarop goede samenwerking directe impact heeft op de jongere. We werken vanuit drie beloften.

Drie beloften. Een gezamenlijke opgave.

Belofte 1

De overstap naar een nieuwe school vormt een belangrijk moment.

Jongeren worden begeleid bij een zachte landing op een nieuwe school. Met een warme overdracht, goede begeleiding en duidelijke afspraken zorgen we ervoor dat jongeren hun plek vinden en in beeld blijven.

Van school naar school

Belofte 2

Jongeren met een hogere kans op schooluitval worden op school extra ondersteund om zich te ontwikkelen en een startkwalificatie te halen.

Leren lukt het best wanneer een jongere zich veilig voelt, erbij hoort en de juiste ondersteuning krijgt. We zetten in op aanwezigheid, welzijn en het voorkomen van schooluitval. Door vroeg samen te werken, vergroten we de kansen op succes.

Op school

Belofte 3

Jongeren die extra ondersteuning nodig hebben, worden begeleid naar een passende vervolgstap.

Iedere jongere verdient een vervolg dat past bij zijn of haar talenten en mogelijkheden. Dat kan een vervolgopleiding zijn, dagbesteding, werk of een combinatie van leren en werken. Samen zorgen we voor een soepele overgang en een stevig netwerk dat jongeren ondersteunt bij deze stap.

Van school naar een passende vervolgstap

Wat zien we in Twente?

Uit de regionale analyse blijkt dat Twente een stevige basis heeft. De samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en Doorstroompunten zorgt ervoor dat het aantal voortijdig schoolverlaters al jaren lager ligt dan het landelijk gemiddelde. Dat is een resultaat om trots op te zijn.

Tegelijkertijd zien we dat de samenleving verandert. Jongeren krijgen vaker te maken met complexe vraagstukken op meerdere leefgebieden. Niet iedere jongere vindt na schooluitval de weg terug naar onderwijs. Juist daarom investeren we de komende jaren verder in preventie, intensieve samenwerking en passende begeleiding.

De regionale analyse, d.d. 2025 laat onder andere zien dat:

- Twente al jaren minder voortijdig schoolverlaters kent dan het landelijk gemiddelde;
- Jaarlijks ongeveer 1.000 jongeren stoppen met hun opleiding;
- Ruim 4.000 jongeren onder de 23 jaar geen startkwalificatie hebben en niet naar school gaan;
- 1.152 jongeren geen opleiding, geen werk én geen startkwalificatie hebben;
- Een sterke regionale samenwerking de basis vormt, maar verdere borging en doorontwikkeling nodig blijft.

Deze inzichten vormen het vertrekpunt voor de maatregelen in dit programma.

Onze uitgangspunten

Bij alle maatregelen werken we vanuit dezelfde gezamenlijke uitgangspunten.

- De jongere staat centraal. We sluiten aan bij talenten, wensen en mogelijkheden en geven jongeren een duidelijke stem in de uitvoering van de Twentse Belofte.
- Iedere jongere in Twente moet mee kunnen doen. De maatregelen zijn toegankelijk voor jongeren die in Twente wonen of onderwijs volgen.
- We kijken naar het totaalplaatje. Ondersteuning richt zich op alle leefgebieden: wonen, school, werk, sociaal netwerk, inkomen en welzijn.
- Preventie staat voorop. We signaleren vroeg, werken proactief en bieden ondersteuning voordat problemen groter worden.
- We werken op basis van feiten. De regionale analyse vormt de onderbouwing voor de keuzes die we maken.
- We leren en verbeteren. We monitoren de resultaten, delen kennis en sturen de aanpak bij wanneer dat nodig is.
- We versterken wat er al is. De maatregelen sluiten aan op bestaande wettelijke taken en regionale initiatieven. We bouwen voort op wat goed werkt en ontwikkelen alleen nieuw aanbod waar dat echt nodig is.
- We doen het samen. Onderwijs, gemeenten, Doorstroompunten, werkgevers en maatschappelijke partners trekken gezamenlijk op en investeren in een duurzame samenwerking rondom jongeren.

Zo bouwen we de komende jaren verder aan een Twente waarin iedere jongere de kans krijgt om een passende plek te vinden in onderwijs, werk en samenleving.

Definities

Voortijdig schoolverlaters

Jongeren tussen de 12 en 27 jaar die het onderwijs verlaten zonder een startkwalificatie (minimaal havo, vwo of mbo niveau 2, 3 of 4).

NEET-jongeren

Jongeren tussen de 15 en 27 jaar die Niet in Educatie, Employment (werk) of Training zijn. Ze volgen geen opleiding en hebben geen betaald werk. Dit is een internationale indicator voor de overgang tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. En omvat kwetsbare jongeren die risico lopen op sociaal isolement, vaak laagopgeleid zijn en soms ook geen uitkering hebben.

Samenwerken aan kansen voor jongeren in Twente

In Twente werken scholen, gemeenten, het Doorstroompunt, werkgevers en andere partners samen om jongeren te begeleiden naar onderwijs, werk of een andere passende vervolgstap. Iedere jongere krijgt ondersteuning die past bij de eigen mogelijkheden, talenten en toekomstplannen. De samenwerking is vastgelegd in een aantal afspraken.

Goede overdracht en begeleiding: overgangsdokument

Bij de overgang van school naar werk of vervolgonderwijs gebruiken we een gezamenlijk overgangsdokument. Hierin staan de ontwikkeling van de jongere, ondersteuningsbehoeften en afspraken over begeleiding opgenomen. Mbo-scholen begeleiden jongeren na diplomering totdat zij klaar zijn voor werk. Daarna neemt de gemeente de begeleiding richting werkgever over. Het mbo blijft waar nodig nog maximaal een jaar betrokken. Voor jongeren uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs werken scholen tevens met toekomstplannen die helpen bij een goede overstap.

Preventief samenwerken via routekaarten

Onderwijs, gemeenten en het Doorstroompunt werken preventief samen bij verzuim, zorgen en risico's op uitval. Zij kijken naar de oorzaak en bepalen samen welke ondersteuning nodig is. De afspraken hierover zijn uitgewerkt in de routekaarten van school naar werk. Dit is te vinden op de website van de Twentse Belofte.

Ondersteuning dichtbij

Jongeren kunnen ondersteuning krijgen bij problemen rondom gezondheid, financiën, welzijn, veiligheid of andere uitdagingen. Onderwijs, gemeenten en zorgpartners werken samen om jongeren snel passende hulp te bieden. Deze ondersteuning wordt lokaal ingevuld.

Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

VO-scholen en mbo-instellingen werken samen aan een soepele overstap naar het mbo, met extra aandacht voor jongeren die meer ondersteuning nodig hebben. Ook werken onderwijs, werkgevers en SBB samen aan voldoende stageplekken en leerwerkplekken.

Samen werken aan de toekomst voor jongeren

- Professionals uit onderwijs, gemeenten en Doorstroompunten delen kennis en ervaringen om de begeleiding steeds verder te verbeteren.
- Het uitgangspunt is dat jongeren zoveel mogelijk zelf de regie houden. Als extra ondersteuning nodig is, staan onderwijs, gemeenten en partners klaar. Ook is er aandacht voor basisvaardigheden, zoals taal, rekenen en digitale vaardigheden, zodat jongeren zich kunnen blijven ontwikkelen.
- Er is een nieuwe governance ingericht, waarin staat hoe sturing wordt gegeven aan het regionaal programma.

NOABR JONG

Twentse jongeren met invloed! Voor een toekomst waarin iedereen mee kan doen!

Binnen de Twentse Belofte heeft de werkgroep **Jong NOABR** een actieve rol. Zij **denken mee** over plannen, geven **advies** en **helpen beoordelen** of activiteiten aansluiten bij wat jongeren nodig hebben.

Jongeren kunnen op verschillende manieren bijdragen: door mee te denken over beleid, hun ervaringen te delen of op de achtergrond mee te helpen. **Zo krijgt iedere jongere de kans om vanuit eigen talenten en kwaliteiten mee te denken en bij te dragen.**

Jong NOABR bestaat uit tien jongeren uit verschillende delen van Twente. Zij komen vanuit het voortgezet (speciaal) onderwijs, het praktijkonderwijs en het mbo. Nieuwe leden worden gewonnen via scholen, gemeenten en het netwerk van jongeren zelf.

Elke twee maanden komen de jongeren samen om ervaringen uit te wisselen en mee te denken over de ontwikkeling van het programma.

Belofte 1: van school naar school

Maatregel 1 Vroegtijdige en preventieve begeleiding bij de overstap van v(s)o naar mbo

Casus - Jesse

Jesse is een 16-jarige leerling op het vso en maakt de overstap naar het mbo. Hij heeft ADHD, is impulsief, heeft tics en vindt het lastig om zelfstandig overzicht te houden. Dat maakt de overgang kwetsbaar.

De voorbereiding start al op het vso. Hij voert gesprekken met zijn ouders en school, oefent met reizen en maakt in stappen kennis met het mbo. Zo groeit het vertrouwen en wordt duidelijk of de opleiding en ondersteuning bij hem passen.

Tegelijk stemmen vso en mbo af wat nodig is en waar risico's liggen. Zonder die afstemming is de kans op uitval in de eerste weken groot.

Na de overstap blijft die aandacht nodig. In de startfase kijken begeleiders mee, stemmen professionals snel af en wordt bij overbelasting direct gehandeld. Juist in deze eerste weken wordt de basis gelegd.

Met goede voorbereiding, afstemming en een stevige start krijgt Jesse een realistische kans om zijn plek te vinden op het mbo.

Op wie richten we ons?

Deze maatregel richt zich op jongeren voor wie de overstap van v(s)o naar mbo niet vanzelf loopt. Het gaat om:

- leerlingen uit het vso
- jongeren met meerdere ondersteuningsvragen
- jongeren met lage schoolaanwezigheid
- kwetsbare overstappers vanuit het vmbo
- havisten zonder diploma die instromen op het mbo
- nieuwkomers

De overstap vormt voor deze groep een kwetsbaar moment. Juist daar ontstaat risico op uitval.

Wat doen we concreet?

1 Sterke samenwerking v(s)o – mbo – gemeente

Scholen en gemeenten werken eerder samen rond de overstap. V(s)o en mbo kijken samen naar signalen in het dossier en de schoolloopbaan.

Wat valt op?

Waar loopt de jongere vast?

Wat heeft een jongere nodig om door te gaan?

Een projectleider verbindt scholen in Twente. De projectleider zorgt voor afstemming, een gezamenlijke werkwijze en een duidelijke lijn in de regio.

2 Intensieve begeleiding bij de overstap

Voor jongeren met extra ondersteuningsvragen komt persoonlijke begeleiding in drie fasen.

Vóór de overstap: keuze en voorbereiding

Bij de start: landen op het mbo

Ná de start: steun in de eerste periode

Een vaste begeleider blijft in contact. Niet op afstand, maar dichtbij de jongere.

Wie zijn betrokken?

V(s)o-scholen: bereiden voor en begeleiden richting de overstap;

Mbo-scholen: zorgen voor een zachte landing en begeleiding na start;

Gemeenten, DSP, leerplicht: denken mee en ondersteunen waar nodig;

Projectleider (Twents Aansluitingsnetwerk overstap vo-mbo): versterkt de samenwerking, bewaakt samenhang in de overstap en doorlopende begeleiding.

Wat vraagt dit van partners?

- Vroegtijdig signaleren en delen van zorgen;
- Actief afstemmen met andere betrokken partijen;
- Tijd vrijmaken voor gezamenlijke voorbereiding en overdracht;
- Bereidheid om buiten de eigen rol te kijken en samen verantwoordelijkheid te nemen;
- Snel handelen als het in de praktijk anders loopt.

Wat is het effect?

Minder uitval in het eerste jaar mbo bij jongeren die deze begeleiding krijgen.

Meer jongeren landen stevig op het mbo en bouwen door naar een startkwalificatie.

Maatregel 2 Preventieve inzet door Doorstroompunt en leerplicht in de schoolomgeving

Casus - Jorieke

Jorieke volgt een mbo-opleiding en mist de laatste weken steeds vaker lessen. Haar studieloopbaanbegeleider merkt dat ze stiller wordt en opdrachten blijven liggen.

Volgens de regels hoeft haar verzuim nog niet gemeld te worden, maar het gevoel zegt dat er meer speelt.

Omdat het Doorstroompunt en Leerplicht al vroeg betrokken zijn, hoeft niemand af te wachten. Er volgt snel een gesprek op school. Jorieke vertelt dat ze haar opleiding combineert met de zorg voor haar moeder.

Samen zoeken ze naar een oplossing, zodat ze haar opleiding kan blijven volgen.

Door op tijd in actie te komen, groeit een klein signaal niet uit tot schooluitval.

Op wie richten we ons?

Deze maatregel richt zich op mbo-studenten waarbij zorgen bestaan over het succesvol afronden van hun opleiding.

Het gaat om jongeren die:

- lage schoolaanwezigheid laten zien;
- signalen laten zien dat het minder goed gaat;
- een verhoogd risico hebben om uit te vallen;
- baat hebben bij een kort, preventief ondersteuningstraject.

Jaarlijks kunnen ongeveer 200 tot 300 jongeren hiervan profiteren.

Wat doen we concreet?

We brengen het Doorstroompunt en Leerplicht dichterbij de school.

Aanwezig op school

Doorstroompunt en Leerplicht zijn zichtbaar aanwezig op mbo-locaties.

Samen signaleren

Studieloopbaanbegeleiders, onderwijsteams en Doorstroompunt bespreken signalen samen.

Aansluiten exitgesprekken

Bij dreigende uitval sluiten doorstroomcoaches aan bij exitgesprekken.

Vroeg in gesprek

Studenten krijgen eerder een gesprek als er zorgen zijn.

Direct ondersteunen

Ondersteuning komt sneller op gang als dat nodig is.

Samen verbeteren

Scholen ontwikkelen samen een preventieve verzuimaanpak.

We starten bij opleidingen waar de uitval het grootst is en bouwen de aanpak daarna verder uit.

Wie zijn betrokken?

Deze maatregel vraagt om nauwe samenwerking tussen:

- Mbo-instellingen (studieloopbaanbegeleiders, onderwijsteams)
- Doorstroompunten;
- Leerplicht.

Iedere partner kijkt vanuit zijn eigen rol naar de jongere. Daardoor ontstaat sneller een compleet beeld en kan passende ondersteuning eerder starten.

Wat vraagt dit van partners?

Preventief werken vraagt een andere manier van samenwerken. Dat betekent:

- Signalen eerder delen en studenten eerder bespreken;
- Zichtbaar aanwezig zijn op school;
- Samen optrekken bij verzuim en dreigende uitval;
- Gegevens gebruiken om inzet te richten op opleidingen waar de behoefte het grootst is;
- Afspraken maken over wanneer extra ondersteuning nodig is.

De aandacht verschuift van reageren naar voorkomen.

Wat is het effect?

Door eerder samen te werken, krijgen jongeren **sneller de juiste ondersteuning**.

Dat leidt tot:

- Minder schooluitval en meer jongeren die hun opleiding afronden;
- Betere samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunt en Leerplicht;
- Een gezamenlijke werkwijze die op alle mbo-colleges in Twente kan worden toegepast.

Het doel: het aantal vsv'ers op de deelnemende opleidingen in 2028-2029 met **20% terug te brengen**. Meer jongeren succesvol naar een diploma en passende vervolgstap begeleiden.

Maatregel 3 Preventieve ondersteuning en vroegsignalering voor het welbevinden van jongeren

Casus - Noah

Noah wil graag zijn diploma halen.

Toch lukt het hem steeds minder goed om naar school te gaan. Door ingrijpende gebeurtenissen uit het verleden reageert hij soms fel op feedback of trekt hij zich juist terug. Uit angst om fouten te maken stelt hij opdrachten uit en houdt hij mensen op afstand. Zijn aanwezigheid neemt af en het risico op uitval groeit.

Op school worden de signalen op tijd gezien.

Noah krijgt begeleiding waarin hij zelf doelen opstelt en stap voor stap werkt aan wat hij nodig heeft om weer mee te doen. Hij leert zijn eigen gedrag beter begrijpen en ontdekt hoe hij om hulp kan vragen wanneer dat nodig is. Samen met de begeleiding en zijn opleiding worden duidelijke afspraken gemaakt over de ondersteuning die hem helpt om verder te komen.

Na verloop van tijd staat Noah weer steviger in zijn schoenen. De begeleiding wordt zorgvuldig afgebouwd en de afspraken worden warm overgedragen aan de opleiding.

Noah rondt uiteindelijk zijn opleiding af. Trots laat hij weten dat het gelukt is.

Op wie richten we ons?

Deze maatregel richt zich op alle jongeren in het voortgezet onderwijs en mbo.

Extra aandacht gaat uit naar jongeren die:

- steeds minder op school aanwezig zijn;
- signalen laten zien van stress of mentale problemen;
- dreigen vast te lopen op school;
- risico lopen op schooluitval.

Alle 33.000 leerlingen in het voortgezet onderwijs profiteren van deze preventieve aanpak. Daarnaast werken mbo-instellingen aan een veilige en gezonde leeromgeving waarin studenten vroeg ondersteuning kunnen vinden.

Wat doen we concreet?

We wachten niet tot problemen groot worden, maar signaleren eerder en handelen sneller.

In het voortgezet onderwijs:

Analyseren scholen maandelijks gegevens over schoolaanwezigheid;

Bespreekt het schoolaanwezigheidsteam opvallende signalen;

Zetten scholen samen met partners passende ondersteuning in;

Werken scholen vanuit één integrale aanpak aan schoolaanwezigheid.

In het mbo:

Versterken scholen het welbevinden van studenten;

Bieden zij laagdrempelige ondersteuning op school;

Investeren zij in mentale gezondheid, sociale veiligheid en persoonlijke ontwikkeling;

Zorgen zij dat studenten eenvoudig de weg vinden naar passende hulp.

Zo ontstaat een school waar jongeren zich gezien voelen én waar ondersteuning dichtbij is.

Wie zijn betrokken?

Deze aanpak verbindt verschillende partners rondom de jongere:

- Voortgezet onderwijs;
- Mbo-instellingen;
- Jeugdgezondheidszorg;
- Schoolmaatschappelijk werk;
- Jeugdhulp;
- Leerplicht;
- Doorstroompunt.

Iedere partner brengt eigen kennis en expertise in. Samen kijken zij ook naar de omgeving waarin hij of zij opgroeit.

Wat vraagt dit van partners?

Deze aanpak vraagt om structureel samenwerken. Dat betekent:

- Schoolaanwezigheid samen analyseren;
- Signalen vroeg bespreken;
- Gegevens gebruiken om trends te herkennen;
- Integraal samenwerken rond jongeren én groepen leerlingen;
- Ondersteuning organiseren voordat problemen groter worden;
- Investeren in een school waar welzijn en leren hand in hand gaan.

Zo verschuift de aandacht van verzuim registreren naar aanwezigheid bevorderen.

Wat is het effect?

Door **eerder te signaleren en samen op te trekken**, krijgen jongeren sneller de ondersteuning die zij nodig hebben. Dat leidt tot:

- Meer schoolaanwezigheid;
- Minder thuiszitters;
- Meer aandacht voor mentale gezondheid en welbevinden;
- Minder voortijdig schoolverlaten;
- Sterkere samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en zorgpartners.

De verwachting is dat **deze aanpak het aantal vsv'ers** in het voortgezet onderwijs met **minimaal 25%** kan terugbrengen. Tegelijkertijd ontstaat een stevige basis waardoor ook de overstap naar het mbo succesvoller verloopt.

Maatregel 4 Maatwerktrajecten voor jongeren met ondersteuningsbehoeften buiten het reguliere onderwijsprogramma

Casus - Lotte

Lotte wil haar opleiding graag afmaken, maar dat lukt niet meer binnen de gewone schooldag. Ze heeft te maken met spanningen thuis, kampt met angstklachten en loopt vast tijdens de lessen. Stage voelt te groot en iedere tegenslag bevestigt voor haar het gevoel dat ze het niet kan.

In plaats van steeds opnieuw uit te vallen, krijgt Lotte een maatwerktraject. Buiten de klas werkt ze aan haar zelfvertrouwen, leert ze omgaan met wat haar belemmert en onderzoekt ze welke vervolgstap wél bij haar past.

Ondertussen stemmen school, ouders en hulpverlening regelmatig met elkaar af.

Na enkele maanden zet Lotte weer stappen vooruit. Niet alle problemen zijn opgelost, maar de begeleiding sluit aan bij wat zij nodig heeft.

Vanuit die stevige basis keert ze terug naar haar opleiding en werkt ze verder aan haar toekomst.

Op wie richten we ons?

Deze maatregel is bedoeld voor jongeren die **tijdelijk meer ondersteuning** nodig hebben dan de school binnen de reguliere begeleiding kan bieden.

Het gaat bijvoorbeeld om jongeren met:

- psychosociale of mentale problemen;
- leer- of ontwikkelstoornissen;
- complexe situaties thuis;
- loopbaanvragen waardoor zij vastlopen;
- meerdere problemen die elkaar versterken.

Zonder extra ondersteuning is de kans groot dat deze jongeren uitvallen of langdurig thuis komen te zitten.

Wat doen we concreet?

We bieden maatwerk, buiten de reguliere lessen of stage.

Individuele ondersteuning

Persoonlijke ondersteuning die aansluit bij de situatie van de jongere

Groepstrajecten

Werken aan sociale vaardigheden, zelfvertrouwen en weerbaarheid.

Loopbaan en ontwikkeling

Samen ontdekken welke opleiding, route of vervolgstap past.

Maatwerkvoorziening

Tijdelijk traject buiten de reguliere klas als dat nodig is.

Samen één plan

Onderwijs, ouders en hulpverlening stemmen voortdurend af.

Het doel is altijd hetzelfde: jongeren weer perspectief geven en toewerken naar een passende plek in onderwijs of werk.

Wie zijn betrokken?

Deze maatregel brengt verschillende partners samen rondom de jongere:

- Voortgezet onderwijs;
- Mbo-instellingen;
- Samenwerkingsverbanden VO;
- Jeugdzorg;
- Jeugdarts;
- Jeugdconsulenten en wijkcoaches;
- Leerplicht en Doorstroompunt;

Iedere partner levert **een bijdrage vanuit zijn eigen expertise**. Samen ontstaat **één plan** dat aansluit bij de situatie van de jongere.

Wat vraagt dit van partners?

Maatwerk vraagt om **intensieve samenwerking**.

Dat betekent:

- Samen één plan maken met de jongere;
- Regelmatig afstemmen over voortgang;
- Onderwijs en zorg goed op elkaar laten aansluiten;
- Verder kijken dan alleen de schoolprestaties;
- Ruimte bieden voor oplossingen die buiten de standaardroutes vallen.

Juist bij **complexe situaties** maakt die gezamenlijke aanpak het verschil.

Wat is het effect?

Door jongeren tijdelijk intensiever te begeleiden, ontstaat weer **ruimte om te leren en zich te ontwikkelen**.

Dat leidt tot:

- Minder schooluitval en meer jongeren die terugkeren naar onderwijs;
- Betere samenwerking tussen onderwijs en zorg;
- Meer kansengelijkheid voor jongeren met complexe ondersteuningsvragen;
- Een sterker toekomstperspectief.

Jongeren krijgen de **tijd, begeleiding en ondersteuning** die nodig zijn om weer verder te kunnen bouwen aan hun schoolloopbaan en toekomst.

Maatregel 5 Kansen voor nieuwkomers in het onderwijs

Casus - Ahmed

Ahmed (17) stroomt vanuit het ISK door naar een mbo-opleiding.

Hij beheerst de Nederlandse taal nog beperkt, kent het onderwijssysteem onvoldoende en verzuimt regelmatig. Zonder extra begeleiding neemt het risico op uitval toe.

*Na een **warme overdracht** vanuit het ISK naar het mbo, **betrokkenheid van leerplicht** in verband met het verzuim, het volgen van **interculturele trainingen** en **extra taalondersteuning**, voelt Ahmed zich zekerder binnen het onderwijs, neemt zijn verzuim af en verbetert zijn betrokkenheid bij de opleiding.*

*Tegelijkertijd werkt hij aan zijn taalvaardigheid, wat zowel zijn schoolprestaties als zijn **kansen op maatschappelijke participatie** en een **succesvolle toekomst op de arbeidsmarkt** vergroot.*

Op wie richten we ons?

Deze maatregel richt zich op:

- Nieuwkomersjongeren die doorstromen naar vervolgonderwijs;
- Nieuwkomersjongeren op het mbo;
- Jongeren die extra ondersteuning nodig hebben vanwege taalachterstanden, beperkte kennis hebben van het Nederlandse onderwijssysteem en maatschappelijke integratie.

Wat doen we concreet?

We werken aan goede ondersteuning en begeleiding voor nieuwkomers, zowel binnen het onderwijs als bij hun deelname aan de samenleving. Dat doen we onder andere door:

- Organiseren van een doorgaande lijn;
- Taalondersteuning binnen het onderwijs en interculturele trainingen;
- Binnen het mbo krijgen nieuwkomers de ondersteuning, kansen en begeleiding die zij nodig hebben om succesvol onderwijs te volgen, hun talenten te ontwikkelen en volwaardig deel te nemen aan de samenleving.

Zo zorgen we samen voor meer kansen, ontwikkeling en een goede start voor nieuwkomers.

Wie zijn betrokken?

Rondom de jongere werken verschillende partners samen.

Ieder vanuit een eigen rol en expertise:

- Onderwijs (ISK, vo, vso, pro, mbo);
- Doorstroompunt en leerplicht;
- Maatschappelijke partners.

Wat vraagt dit van partners?

Dit vraagt om een gezamenlijke aanpak, waarin we elkaar versterken en samen zorgen voor passende ondersteuning.

Dit krijgt vorm door duidelijke afspraken te maken en samen te werken op verschillende onderdelen:

- Actieve samenwerking en kennisdeling;
- Afspraken over overdracht, begeleiding en monitoring;
- Inzet van tijd en expertise voor ondersteuning van nieuwkomers;
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een doorgaande ondersteuningslijn.

Wat is het effect?

De aanpak draagt bij aan betere onderwijskansen en een sterkere positie van nieuwkomers. Dit zien we terug in:

- Minder uitval van nieuwkomers;
- Betere doorstroom naar vervolgonderwijs;
- Versterken van de taalvaardigheid;
- Grotere kans op een startkwalificatie en duurzame deelname aan de arbeidsmarkt;
- Meer inclusief onderwijs;
- Versterken maatschappelijke participatie.

Maatregel 6 Intensieve en integrale begeleiding voor vsv'ers

Casus - Samira

Samira is 20 jaar en stopte een jaar geleden met haar opleiding. Ze wilde graag weer verder, maar iedere stap voelde te groot. Thuis stapelden de zorgen zich op. Ze had schulden, sliep slecht en verloor het overzicht.

Werk zoeken lukte niet en een nieuwe opleiding leek onhaalbaar.

Via het Doorstroompunt komt Samira in contact met één vaste begeleider. Niet iemand die alleen over school of werk praat, maar iemand die samen met haar kijkt naar het totaalplaatje.

Eerst komt er rust.

Daarna volgen kleine stappen:

Schulden aanpakken, een dagritme opbouwen en opnieuw ontdekken waar haar talenten liggen.

Een paar maanden later start Samira met een leerwerktraject.

Nog niet alles is opgelost, maar ze kijkt weer vooruit.

Op wie richten we ons?

Deze maatregel is bedoeld voor **jongeren van 18 tot 27 jaar zonder startkwalificatie** die niet naar school gaan en geen werk hebben.

Vaak spelen **problemen op meerdere leefgebieden** tegelijk, zoals wonen, geld, gezondheid, mentale gezondheid of sociale relaties.

Het gaat om jongeren voor wie reguliere begeleiding niet voldoende is.

De ambitie is om jaarlijks ongeveer 200 jongeren intensief te begeleiden.

Wat doen we concreet?

Jongeren krijgen één vaste begeleider die naast hen blijft staan.

Samen werken zij stap voor stap aan herstel, perspectief en een passende vervolgstap.

Een vaste begeleider

Eén vertrouwd aanspreekpunt dat naast de jongere blijft staan.

Wonen en financiën (onderdeel big 5)

Praktische hulp bij schulden, wonen en andere basiszaken.

Welzijn (onderdeel big 5)

Samen werken aan wat nodig is voor stabiliteit en zelfredzaamheid.

Samenwerking

Gemeenten, Doorstroompunt en partners stemmen hun ondersteuning op elkaar af.

Perspectief

Begeleiding richting onderwijs, werk, dagbesteding of een passende tussenstap.

Iedere gemeente geeft hier lokaal invulling aan, passend binnen de bestaande ondersteuningsstructuur.

Wie zijn betrokken?

Deze maatregel vraagt om nauwe samenwerking tussen:

- Doorstroompunten;
- Gemeenten;
- Zorg- en welzijnspartners;
- Werk- en inkomensorganisaties;
- Informeel netwerk van de jongere (ouders, familie of andere betrokkenen)

Wat vraagt dit van partners?

Partners werken vanuit **één gezamenlijk plan rond de jongere**.

Dat vraagt dat professionals elkaar snel weten te vinden, informatie zorgvuldig delen en afspraken op elkaar afstemmen.

De **vaste begeleider houdt overzicht** en zorgt voor **samenhang** tussen alle betrokken organisaties.

Zo hoeft de jongere niet steeds opnieuw zijn of haar verhaal te vertellen en sluiten ondersteuning, begeleiding en vervolgstappen beter op elkaar aan.

Wat is het effect?

Door **eerst stabiliteit te creëren**, ontstaat ruimte voor een volgende stap. Jongeren bouwen aan **zelfvertrouwen**, **vergroten hun zelfredzaamheid** en krijgen weer **perspectief**.

De maatregel draagt bij aan:

- Minder langdurige uitval uit onderwijs en werk;
- Meer jongeren die doorstromen naar school, werk of dagbesteding;
- Verbetering op meerdere leefgebieden;
- Minder afhankelijkheid van zware zorg en ondersteuning;
- Een sterkere samenwerking tussen gemeenten en Doorstroompunten.

Maatregel 7 Regionale nazorg en begeleiding voor gediplomeerde jongeren met een ondersteuningsbehoefte door het mbo

Casus - Sanne

Sanne rondt haar mbo-opleiding niveau 4 af met een diploma.

Tijdens haar opleiding heeft zij hard gewerkt, maar door haar autisme en onzekerheid in sociale situaties vindt zij het lastig om zelfstandig een passende werkplek te vinden en zich staande te houden op de werkvloer.

Een reguliere overstap naar werk lukt daardoor niet vanzelf. Samen met haar loopbaancoach start Sanne een nazorgtraject. Ze krijgt ondersteuning bij het vinden van een passende werkgever en leert omgaan met uitdagingen op de werkvloer.

Ze neemt deel aan werkgeluksessies waarin zij ervaringen deelt met andere jongeren.

Door deze begeleiding groeit haar zelfvertrouwen en vergroot zij haar kans op duurzame deelname aan de arbeidsmarkt.

Op wie richten we ons?

De maatregel richt zich op **(aankomend) gediplomeerde mbo-jongeren die extra ondersteuning nodig hebben** bij de overgang naar vervolgonderwijs of werk.

Het gaat om jongeren met bijvoorbeeld een functionele beperking, sociaal-emotionele kwetsbaarheid, psychosociale problematiek, leer- en ontwikkelstoornissen of complexe loopbaanvragen. Deze jongeren behalen vaak hun diploma, maar **lopen daarna alsnog risico op uitval** doordat de stap naar zelfstandigheid, vervolgonderwijs of werk te groot blijkt.

Niet het opleidingsniveau, maar **de persoonlijke ondersteuningsvraag van de jongere vormt het uitgangspunt.**

Wat doen we concreet?

Gerichte begeleiding vóór en na diplomering

In het laatste opleidingsjaar brengt het mbo jongeren met een ondersteuningsbehoefte in beeld via workshops, voorlichting en signalering. Samen met een loopbaancoach maken zij een persoonlijk nazorgplan dat na diplomering doorloopt tot maximaal één jaar.

De begeleiding richt zich op:

- coaching en loopbaanadvies;
- de stap naar werk of vervolgonderwijs;
- het vinden en behouden van een passende werkplek;
- samenwerking met partners wanneer extra ondersteuning nodig is.

Nazorg die aansluit

Zes maanden voor en drie maanden na diplomering ontvangt iedere student een enquête. Zo houdt het mbo zicht op de vervolgstap en kan het tijdig ondersteuning bieden.

Samen sterker op de arbeidsmarkt

Via maandelijkse werkgeluksessies ontmoeten jongeren elkaar, delen zij ervaringen en versterken zij hun werknemersvaardigheden en zelfvertrouwen. Met het traject Generaties op de werkvloer krijgen werkgevers en praktijkopleiders handvatten om jongeren beter te begeleiden en een inclusieve werkomgeving te creëren.

Wie zijn betrokken?

De uitvoering vraagt samenwerking tussen:

- **Het mbo**, voor loopbaanbegeleiding, nazorg en begeleiding van jongeren;
- **Gemeenten en het Werkcentrum Twente**, voor ondersteuning richting werk en aansluiting op gemeentelijke dienstverlening;
- **DSP**, voor onderzoek naar de meerwaarde van het traject voor werkende jongeren die voortijdig schoolverlaten hebben meegemaakt;
- **Werkgevers en praktijkopleiders**, voor het creëren van passende en duurzame werkplekken.

Wat vraagt dit van partners?

Partners zetten in op **vroegsignalering, warme overdracht en passende ondersteuning**. Dit vraagt om:

- Kennisdeling over de ondersteuningsbehoeften van jongeren;
- Duidelijke afspraken over begeleiding na diplomering;
- Aandacht voor een inclusieve arbeidsmarkt waarin jongeren ruimte krijgen om zich te ontwikkelen.

Wanneer een jongere richting werk wordt begeleid, vindt overdracht plaats naar de gemeente **via het overgangsdokument** in InterGrip (Grip Connect).

Wat is het effect?

De maatregel geeft kwetsbare jongeren **meer vertrouwen, perspectief en kansen** op een duurzame toekomst. Jongeren krijgen ondersteuning die aansluit bij hun situatie, waardoor de kans op uitval kleiner wordt.

De **verwachte effecten** zijn:

- Meer jongeren die duurzaam deelnemen aan werk of vervolgonderwijs;
- Betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
- Minder jongeren die buiten beeld raken;
- Minder risico op werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en zwaardere hulpvragen;
- Meer inclusie en gelijke kansen.

Samen leren wat werkt voor jongeren!

Twentse Belofte is een breed programma met verschillende maatregelen die elkaar versterken en aanvullend zijn op bestaande taken van gemeenten, onderwijsinstellingen en andere partners. Maar werkt een aanpak zoals bedoeld? Helpt het jongeren daadwerkelijk verder? En is het verstandig om een pilot voort te zetten, aan te passen of te stoppen?

Onze aanpak

We bepalen wat we willen bereiken

Voor iedere maatregel maken we inzichtelijk:

- welke resultaten we verwachten;
- waarom de aanpak bijdraagt aan deze resultaten;
- hoe we de voortgang en effecten meten.

Hierbij gebruiken we een verandertheorie (Theory of Change). Deze maakt zichtbaar hoe activiteiten leiden tot de gewenste verandering voor jongeren.

We verzamelen data én ervaringen

We combineren cijfers met verhalen uit de praktijk. Naast resultaten en deelnamegegevens verzamelen we ervaringen van:

- jongeren;
- ouders/verzorgers;
- professionals en samenwerkingspartners.

Zo ontstaat een compleet beeld van de impact van de maatregelen.

We volgen, leren en verbeteren

Tijdens de looptijd van de Twentse Belofte monitoren we de uitvoering en voeren we evaluaties uit op programmaonderdelen.

De inzichten gebruiken we om maatregelen verder te ontwikkelen, bij te sturen of keuzes te maken over voortzetting.

Wat levert het op?

Door structureel te monitoren en evalueren:

- weten we beter welke aanpak jongeren daadwerkelijk helpt;
- verbeteren we de kwaliteit van onze ondersteuning;
- maken we resultaten zichtbaar;
- leggen we transparant verantwoording af aan partners en het ministerie.

Twentse Belofte gebruikt monitoring en evaluatie niet alleen om terug te kijken, maar vooral om vooruit te kijken: samen blijven werken aan wat jongeren nodig hebben.